

[Jefsen Christensen.]

kerhed kunde se sig betalt med selve Ejendomsværdien, som de nu kan.

Paa samme Maade ligger Spørgsmaalet om Adgang til at lade tingløse Gæld paa Ejendommen, efter at en Sanering er gennemført. Jeg skal saa sandelig ikke være med til at anbefale Adgang til større Gældsstiftelse end allerhøjest nødvendig. Paa den anden Side kan det ikke gaa an at forme Lovene paa en saadan Maade, at det hele stivner, at gennemføre noget, som selve Livet nødvendigvis vil sprænge. Her er det saadan, at der er gjort et stort Arbejde, og der er ogsaa fra Statens Side ydet betydelige Tilskud, for at vi kunde faa drænet og merglet og faa en større og bedre Avl. Efter foreliggende statistiske Oplysninger er der blot i Løbet af de sidste 14—15 Aar sket en Stigning i Afgrødernes Størrelse her i Landet paa omkring 50 pCt. Det er glædeligt, og det er godt, men passerer vi de Egne f. Eks. i de sønderjyske Landsdele, hvor en gennemgribende Grundforbedring har været tiltrængt mere end nogen Sinde, fordi vi blev bagefter under hele Fremmedherredømmet, saa er det noget vanskeligt til de samme Landmænd, som har faaet gennemført alt dette, der har affødt Mulighed for, at de kan holde en lidt større Besætning og er kommet til at trænge til en lidt større Lade eller lidt større Stald, at sige, at de kan efter at have opnaaet Gælds-sanering ikke faa den ved disse Forbedringer nødvendiggjorte Gældsstiftelse tingløst paa Ejendommen, fordi det er forbudt i Kraft af Saneringsloven. Det kan ske, og jeg ved, at det sker i mange Tilfælde, at netop mindre Landbrugere gennem Laanekassen for Sønderjylland faar en lille Hjælp til Udvidelse af en Stald eller en Lade, eller de faar gennem „Landeværnet“ Hjælp til under det opbyggende Fremskridtsarbejde, der faktisk foregaar, at faa de forskellige Muligheder realiseret, jeg her har talt om. Naar det kan komme til at ligge saadan, at en Mand, efter at Saneringen af hans Gældsforhold er gennemført, har Brug for et Laan udelukkende til en virkelig Forbedring af Ejendommen, burde en saadan Gæld kunne tinglæses i Kraft af en Dispensationsbestemmelse, saafremt Akkordudvalgene og Bevillingsudvalget og Ministeren er enige om, at det er forsvarligt og rigtigt, og at de Forhold, der har affødt Gældsstiftelsen, berettiger dertil.

Jeg vil derfor meget henstille, at vi i et kommende Udvalg tager de Tanker,

jeg her har fremført, op til nærmere Prøvelse, for det forekommer mig, at Fastlæggelsen til noget saa absolut som denne Grænse ved 110 pCt. ikke svarer til Livets Krav, ikke svarer til de praktiske Forhold, der kan komme til at foreligge. Saaledes som Loven er formet, er det ganske umuligt at komme ud over de 110 pCt. af Panteværdien. Der skal Dispensation til, naar Prioritetsgælden ligger under 110 pCt., og det er der ikke noget at sige til. Jeg beder blot om, at Dispensationsbeføjelsen kommer til at række ud over 110 pCt., fordi de faktiske Handelsværdier, de praktiske og faktiske Forhold vil bevirke, at det bliver meget vanskeligt i en hel Række Tilfælde at standse ved dette Punkt, saaledes at en Mand, naar han har opnaaet Gælds-sanering, ikke mere kan faa Laan i den paagældende Ejendom; saa er der lukket. De faktiske Forhold kan ændre Situationen, der kan indtræffe Uheld, der kan komme Brand, Storm og meget andet, som medfører en Føringelse af Bygningsværdierne, saaledes at der kræves Udbedringer, hvis Værdi ikke kan omsættes i forøget Ejendomsskyld med det samme.

Med disse Bemærkninger skal jeg anbefale Lovforslaget til hurtig og velvillig Behandling, og jeg vil senere foreslaa, at Lovforslaget henvises til et Udvalg til nærmere Prøvelse af de Ting, jeg her har fremført.

Lange: Jeg kan godt være enig med de tidligere Talere om, at den Lov, som der her stilles Ændringsforslag til, har været den af de vedtagne Love til Ordning af Landbrugets Gæld, som har virket mest tilfredsstillende baade for Debitorerne og for Kreditorerne, men det betyder ikke, at vi fra vor Side anerkender, at dette er den rigtige Maade at hjælpe Landbruget paa. Vi har fremhævet hver Gang, vi har haft disse eller lignende Forslag til Behandling, at man ad andre Veje skulde have hjulpet Landbruget, saaledes at man ikke havde fastslaaet det Princip, at det kun er de daarligst stillede Landmænd, man skal komme til Hjælp, men havde søgt at hjælpe hele Erhvervet. Det har vi gjort ud fra den Betragtning, at man ved at yde Hjælp til de daarligst stillede vel kan komme mange til Hjælp, som fortjener at opnaa Hjælp, men at man ikke kan undgaa gennem denne Fremgangsmaade ogsaa at komme til at hjælpe de udygtige eller Folk, som af en eller anden Grund maaske ikke egner sig for Landbruget, og hvis Evner vilde komme bedre til deres Ret, hvis de